

FRITHJOF II

Vårens medlemsnummer
nr. 1/2015

MEDLEMSBLAD FOR
FRITHJØFS VENNER

Redaksjonen:
Fredrik Lange-
Nielsen
Vigdis Mette Amlie
Brit Lehne

Bladets adresse
Frithjofs Venner Post-
boks 134 Sentrum
3251 Larvik

Bankgiro.
2510 14 79032

Venneforeningen:
Leder
Ronald Nilsen

Web- adresse
www.frithjof.no

Sats/layout,
trykking
Print Konsult,
Boks 80
3162 Andebu

Takk til alle bidrags-
tere. Ideer til stoff og
bilder er velkommen

Forsidebilde:
Lyngør
Seilmakerverksted
Foto:
Fredrik Brodersen

**Ønsker du å glede
en skøyte- og
kystkultur-entusiast?**

Kjøp våre jubileumsbøker

**Losskøyta Frithjof -
hundre år med losing og lystseilas**

Boka ble utgitt i forbindelse med Frithjofs
100 års jubileum i 1996. Den handler om
Frithjofs tid som losskøyte, 1896-1949,
og om historien fra lystbåt til veteranbåt, 1949-1996.

Forfattere:
James Ronald Archer
og Fredrik Lange-Nielsen

Pris: 200,-

**Kystkultur i Vestfold.
Frithjofs venner 30 år...
og vi seiler videre**

Her er samlet artikler fra medlemsbladene
som belyser liv og virke langs kysten
fra generasjoner tilbake og til vår egen tid.

Samlet av Fredrik Lange-Nielsen,
Marit Ønvik og Line Lund.

Pris: kr 300,-

Bøkene kan kjøpes hos Vigdis Mette Amlie,
tlf: 98 04 41 05. Mail: vigdis-amlie@hotmail.com

I tillegg selges Kystkultur i Vestfold hos
Norli Bokhandel på Amfi, Larvik.

*Dersom bøkene må sendes til deg,
vil porto komme i tillegg.*

Innhold

Kjære Frithjofs venner	4
Høsten 2014 kom Freden til Havna	6
Årsberetning fra venneforeningen	8
Årsregnskap Frithjof Venner	11
Rapport fra driftssjefen	14
Et gjensyn med sangboka fra folkeskolen	16
Vårens medlemsfest	17
Omtale seilingsplan	18
Seilingsplan 2015	20
Ulabrand- stormens sønn	23
Klyveren	26
Seilmakeren i Lyngør	28

Murerfirma Org.nr. 987 011 122 mva

Andreas Losnegård

Daglig leder (Andreas): 92 45 19 82

Mail: andreas@losnegard.no *Web: www.losnegard.no*

Kjære Frithjofs venner

Klar for en ny sesong!

Det gleder meg å høre at det er så godt fremmøte på dugnadene denne våren at man må sende folk hjem, da plassen (skøyta) virker å være for liten til alle som gjerne vil være med å bidra til det årlig vedlikehold. Veldig bra trend, håper den fortsetter !

Jeg var så heldig å bli invitert til Seilskuteklubben Colin Archer (SSCA) den 8.april på Norsk Maritim Museum på Bygdøy, for å holde et innlegg om hvordan vi nå organiserer, bruker og markedsfører losskøyta Frithjof II. Hans Petter og Per-Oskar hadde også funnet veien til Bygdøy den kvelden, hvilket jeg satte stor pris på.

Det som ble litt spesielt i anledning innlegget mitt var at også tidligere eier av Frithjof II, Hans Borti Salvesen m/frue deltok på møte.

Han ga tilkjenne, i plenum etter innlegget, at han var mektig imponert over hvordan vi hadde behandlet skøyta hans (den gang Cara) gjennom nye 30 år etter 30 år i hans eierskap, og at det stod stor respekt av hvordan skøyta fremsto idag og det engasjement som dagens deltagere i Stiftelsen og Venneforeningen la for dagen.

På vegne av oss alle takket jeg tilbake for de flotte ord og hilsen fra Salvesen bringes her videre til dere som gjennom alle år har bidradd til å holde skøyta i tipp topp stand og drift.

Jeg var så heldig å bli invitert til Seilskuteklubben På vegne av oss alle takket jeg tilbake for de flotte ord og hilsen fra Salvesen bringes her videre til dere som gjennom alle år har bidradd til å holde skøyta i tipp topp stand og drift.

På vegne av styret i Stiftelsen og Venneforeningen vil jeg benytte anledningen til

Styreleder Einar A. Andersen.

å takke Bjørn Hellner for den flotte innsatsen han har gjort som økonomiansvarlig i nær 10 år, når han nå på årsmøte, etter eget ønske, ble avløst og ny økonomisjef Line Gundersen takket ja til å påta seg vervet som felles økonomiansvarlig for Stiftelsen og Venneforeningen. Lykke til Line!

Det er flott å registrere at «Lagånden» er på plass og styret i Stiftelsen ønsker styret i Venneforeningen, driftsansvarlig Erling, seilingsansvarlig Anne, vedlikeholdsansvarlig Fredrik og markedsansvarlig Vigdis lykke til med sine gjøremål for seilsesongen 2015.

Dere gjør alle en kjempeflott innsats sammen med våre andre medlemmer av skøyta.

Til tross for våre store investeringer til skrogutbedring i perioden 2011-14 og gjennomført masteprosjekt i perioden 2009-2015 er økonomien pr.d.d. tilfredsstillende i Stiftelsen og Venneforeningen for å ivareta den årlige driften. Dette takket være gode bi-

drag/tilskudd fra Norsk Kulturminnefond, Riksantikvaren, UNI Stiftelsen, Larvik kommune, Larvik Havn, KPMG og Jotun.

Vi må imidlertid fortsatt ut for å søke midler/tilskudd til forestående dekksutbedring og muligens ny motor. (søknadsprosess pågår)

Aktive medlemmer og godt vedlikehold er nøkkelen til de gode opplevelser med Frithjof II.

La oss ta vare på dette og videreutvikle disse elementene sammen med nye medlemmer!

Einar A. Andersen
Styreleder
Stiftelsen Losskøyta Frithjof II

**SEND E-POST ADRESSEN
DIN TIL ERLING AUGLAND**
(erling@augland.net)

Da går du ikke glipp av
informasjon sendt på mail

Nevlunghavn

Bakeri & Conditori

Tlf. 33 18 89 00 • www.nevlunghavnbakeri.no

ÅPENT 06–17 (15)

HELLENES, AUNE, SVEEN & JØLBERG DA

Besøksadresse: Torvet 11, 3256 Larvik

Postadresse: P.B 245, 3251 Larvik

Tlf: +47 33 18 52 00

Mob.: +47 92 60 54 44

Fax: +47 33 18 45 12

E-post: soh@advokateneilarvik.no

www.advokateneilarvik.no

Losskøyta Freden kommer til Nevlunghavn.

LS Freden Høsten 2014 kom Freden til Havna!

Det var noen entusiaster i Nevlung-
havn som gikk med ett ønske om å vise
at «Havna» er en gammel loshavn. Og
som ønsket seg en gammel losskøyte som
kunne berike det maritime miljøet. Det
var et ønske om noe som kunne forene
en maritim interesse hos både unge og
gamle.

6

Med god hjelp av Einar Andersen fant vi
fram til denne båten. Den sto på slipp på
Isegran i Fredrikstad. Vi var borte og kik-
ka på den. Og syntes at den måtte passe
fint inn i miljøet i «Havna».

For å skaffe kapital til å kjøpe båten, ble
det ble dannet en stiftelse. Og vi kjøpte

båten av Knut Sørensen.

Stiftelsens formål er å eie og drive losskjøyta «LS Freden». Og å bringe den tilbake til dens opprinnelige skikkelse. Bevare båten og utstyret, samt å utbre kunnskap om losingens historie i Nev-lunghavn.

Skøyta er bygget i Risør, sannsynligvis før 1920. Opprinnelig byggeår og sted er ukjent. Det finnes imidlertid dokumentasjon som knytter fartøyet til Narviken i 1920. I forbindelse med en reparasjon.

Det jobbes med å finne ut mer om båten

historie. Den har tidligere hett både Merdø og Freden. Nå heter den L/S Freden.

Båten er kjøpt som et restaureringsobjekt. Og det er behov for noen utbedringer. Noe råde i skroget og motoren trenger en service. Spesielt mot dieselsystemet.

Vi jobber nå med å starte en venneforening, hvor alle som er interessert er velkommen. Og vi håper at den er i gang før sommeren.

*På vegne av styret i LS Freden
post@lsfreden.no
Elisabeth Tvetene*

Styret i Stiftelsen Frithjof II

Styret i Stiftelsen Frithjof II. Fra venstre: Erling Augland, Per Kristian Eidspjeld, Einar A. Andersen, Fredrik Lange Nielsen, Bjørn Hellner.

Årsberetning for Frithjofs venner 2014

Styret i Frithjofs Venner har hatt følgende sammensetning i 2014:

Styremedl: Anne Thorenfeldt
Styremedl: Ronald Nilsen
Styremedl: Fredrik Lange-Nielsen
Styremedl: Vigdis Mette Amlie
Styremedl: Dag Ottar Vold
1. varamedl: Bjørn Hellner
2. varamedl: Line Lund
3. varamedl: Linda Nilsen Augland

Andre sentrale funksjoner:

Dugnadsansv: Fredrik Lange-Nielsen
Driftssjef: Erling Augland
Seilingsansv: Anne Thorenfeldt
Materiell/
rekvisittansv: Vigdis Mette Amlie
Redaktør
medlemsblad: Fredrik Lange-Nielsen
Web-ansvarlig: Erling Augland
PR-gruppe
ansvarlig: Vigdis Mette Amlie
Representanter i styret for Stiftelsen Loskøyta Frithjof II: Einar A.Andersen, Erling Augland.

Generelt

Styret har hatt 4 styremøter og 2 pakkemøter for utsendelse av medlemsbladet. Styret har konstituert seg selv; Ronald Nilsen har fungert som leder av styremøtene og som sekretær, Bjørn Hellner har vært kasserer. De øvrige styreoppgavene har styret fordelt mellom seg.

Det er ikke avholdt medlemsmøter i denne styreperioden. Sammensetningen av styret og de øvrige sentrale funksjonene i Frithjofs Venner er preget av høy grad av stabilitet og kontinuitet. Dette medfører at

vi er i stand til å drifte foreningen og ivareta retakelsen av Frithjof II på en god og trygg måte. Men det blir lite grad av kreativ utvikling og det er behov for nye krefter og fornying.

Samarbeidet mellom styret i Frithjofs Venner og Stiftelsen har i denne perioden blitt enda tettere, og vi deltar i hverandres styremøter. For å få en fullstendig oversikt over alle aktiviteter og utvikling er det derfor nødvendig også å se årsberetning fra Stiftelsen sammen med årsberetning fra styret.

Medlemsoversikt

Pr. 31.12.14 var antall medlemmer som har betalt medlemskontingent (146 i 2012 og 104 i 2013). Det har de siste årene vært en dramatisk nedgang i antall betalende medlemmer. Styret har i 2014 hatt stort fokus på å opprettholde antallet medlemmer. Det er laget nye rutiner for oppfølging av tidligere medlemmer og sikring av nye medlemmer.

Medlemsbladet

Bladet har kommet ut med to nummer i 2014. Redaksjonen har bestått av Fredrik Lange-Nielsen, Vigdis Mette Amlie og Brit Lehne. Det har vært gjort en god jobb med å få annonser i bladet og dermed annonseinntekter. I bladet som kom ut høsten 2014, har Fredrik Lange-Nielsen skrevet et tilbakeblikk på Frithjofs Venner de første 30 årene.

Jubileumsboka

I 2014 var det 30 år siden Frithjof II kom til Larvik og Frithjofs Venner ble etablert. I anledning dette besluttet styret å utgi en Ju-

bileumbok. Jubileumboka skulle bestå av opptrykk av artikler som tidligere har vært utgitt i medlemsbladet. Hovedansvarlig har vært Line Gundersen med bistand fra Fredrik Lange-Nielsen og Marit Ønvik. De har gjort en flott jobb, og boka: Kystkultur i Vestfold, har blitt en innbydende bok med artikler samlet i temabolker og rikt illustrert. Boka anbefales til alle medlemmene. Den kan kjøpes via Frithjofs Venner eller hos Norli Bokhandel til kr.300.

Til nå har vi solgt 47 bøker. Videre har vi delt ut boka til en rekke personer og instanser: Larvik kommune, biblioteket, Riksantikvaren. Boka er et markert tegn på at Frithjofs Venner er en viktig bidragsyter for å bevare og videreutvikle kystkulturen i Vestfold.

Dugnad

Dugnaden 2014 er blitt gjennomført som i tidligere år. Dugnad på tirsdagskvelder fom. januar og frem til skøyta ble løftet på land 27. mars. Etter mange hektiske dager med dugnad på land ble Frithjof satt på sjøen igjen 23. april.

Høsten 2014 dro Frithjof II over fjorden til Isegran igjen med en heller spektakulær last; en 19 meter lang furustamme som i løpet av forvinteren er blitt vår nye mast. Det er behov for ytterligere restaureringsarbeid og Stiftelsen har sendt søknad om

ytterligere støtte til noe resterende skrogutbedring samt dekksutbedring, som er den neste store utbedringen som må gjennomføres.

Dugnad – Lager

I løpet av vinteren hadde vi noen dugnadskvelder på lageret da vi murte mellom steinene. Vi fikk også malt den delen av gulvet som ikke ble malt i første runde. Vi fikk også bygget flere hyller.

Seilsesongen 2014

Seilsesongen 2014 har vært aktiv for Fritjhof II. Skøyta var seilingsklar 17. mai, og da var den klar for oppstart både for kulturskrinet og seilkurset. Seilkurset hadde 8 deltakere, yngstemann var 16 år og eldste-kvinne var 81 år. Vi har i tillegg hatt 6 bestilte sosiale seilkurs og bidratt til at både barn på sommerleir og barn på rekonvalescentleir har kommet seg på fjorden. Vi har hatt 3 åpne turer til Svenner. Vi erfarer at disse turene er svært populære og viktige for vår omdømme bygging. Vi har gjennomført Kulturskrinet over 9 dager med 5.klassene i distriktet med Anders Bruusgaard som skipper og Bendik Aarebrot som mannskap. Vi har også i år gjennomført sjørøvertokt for barn.

Forts. neste side

Årets sesong i tall ser slik ut sammenlignet med de tre foregående år:

	2014	2013	2012	2011
Turer for medlemmer	30	12	27	27
Bestilte turer /sosiale seilkurs	6	12	6	0
Seilkurs	5	5	5	5
Åpne turer	5	4	3	1
Kulturskrinet/Larvik kommune	11	13	11	10
Sponsor / andre ubetalte oppdrag	2	3	1	6
Annen utleie (døgn)	0	6		

Museumsdag på Skotta sammen med Larvik Museum i mai og Colin Archer Havnefestival i juli er arrangementer som er i ferd med å bli tradisjon, og som vi vurderer som viktig og viser at vi fortsatt er gode kulturbærere. Nytt av året var Rabalder – tokt; treningsturer rettet mot ungdom. Det ble gjennomført to slike turer, den 3. ble avlyst grunnet brukket klyverbom.

3 turer og en helgetur ble avlyst grunnet manglende påmelding eller brukket klyverbom. Sesongen ble avsluttet medio september.

Gjennomførte medlemsturer/aktiviteter:

- Museumsdag på Skotta
- Færderseilasen
- Nordisk Seilas
- Kystkortesje til Oslo
- Forbundet Kystens Landsstevne i Oslo
- Colin Archer-dagene, Svenner / Larvik
- Risør trebåtfestival
- Gaffelriggseminar på Isegran
- Kystkultur i Langesund med sjørøverdag i Porsgrunn
- Aris – holmen 2014

PR Gruppa

Vi valgte også 2014 å invitere til fest i tilknytning til årsmøtet. Festen ble holdt i båtforeningens lokaler på Karistranda med tradisjonell erter, kjøtt og flesk.

PR- gruppa har vært svært aktiv med å sende inn informasjon til ØP om aktiviteter / turer som er åpne for alle. De gjør en god jobb og det har vært informasjon i ØP med jevne mellomrom.

PR – gruppa + 2 av styrets medlemmer deltok på et informasjonsmøte i Larvik kommunes regi for nye innflyttere om aktiviteter i kommunen.

Skipperkomiteen

Skipperkomiteen består av Hans Petter Skontorp og Bjørn Molvig. Skipperkomiteen

har i 2012 innstilt Einar A. Andersen som skipper og i 2013 Dag Ottar Vold som skipper. De har imidlertid foreløpig ikke gjennomført tilstrekkelig praksis slik at de kan få den formelle godkjenningen.

Grasrotandel/Norsk Tipping

Pr 31.12.14 er det 28 personer som har registrert seg som "grasrot" spiller i Norsk Tipping. Det har i 2014 innbrakt kr. 6.477,- til Stiftelsen.

Frivillige bidrag

I forbindelse med utsending av medlemskontingenten for 2014 ble det oppfordret til frivillige bidrag. Dette, sammen med gaver, har innbrakt kr.8.800,-

Frithjofs internett side

Erling Augland har stått ansvarlig for vår internettside www.frithjof.no. Vår internettside har vært kontinuerlig oppdatert med ny informasjon og bilder fra de siste aktivitetene.

Utfordringer fremover

Vi har også i år klart å gjennomføre et svært aktivt år. Skøyta har deltatt i regattaer og ulike arrangementer og representert Larvik på en god måte. Vi har gjennom arrangementer som Museumsdagen, Colin Archer Havnefestival, utgivelsen av jubileumsboka samt medlemsblad bidratt til å synliggjøre og levendegjøre vår nære kysthistorie og kystkultur. Vi sliter med å fornye vår medlemsmasse. Men all ære må gis til alle de medlemmer som også i år har bidratt å vedlikeholde Frithjof II og deltatt i arrangementene og seilasene. Til sammen har det blitt en gedigen innsats og et godt resultat.

Styret i Frithjofs Venner

Bjørn Hellner, Vigdis Mette Amlie, Anne Thorenfeldt, Ronald Nilsen, Fredrik Lange-Nielsen, Dag Ottar Vold, Line Gundersen, Linda Nilsen Augland

Frithjofs venner

Årsregnskap 2015

	Årsregnskap	Årsregnskap	
	2014	2013	Anmerkninger for 2014
Inntekter			
Gaver	7 200,00	500,00	
Medlemskontingenter	30 300,00	37 750,00	
PR-materiell	22 825,00	9 760,00	
Medlemsblad	22 200,00	18 200,00	2014: faktura fra blad nr.2/2014 betalt i 2015
Seilinger	37 104,61	24 630,00	
Sos.samvær	2 174,00		
Renteinntekter	682,70	529,13	
SUM INNTEKTER	122 486,31	91 369,13	
Utgifter			
Medlemsblad	12 534,01	26 644,00	
PR-materiell	42 373,38	12 205,50	2014: Jub.bok utgjør kr.42.000,-
Sos.samvær	931,00		
Seilinger	21 542,15	111,00	
Stiftelsen	25 000,00	38 569,00	
Bankgebyrer	45,75	45,75	
Gaver		1 554,00	
Adm		56,00	
SUM UTGIFTER	102 426,29	79 185,25	
ÅRSRESULTAT	20 060,02	12 183,88	2014: Årsresultatet er overført årsregnskapet til Stiftelsen

Larvik 31.12.2014

Ronald Nilsen
Styreleder

Bjørn Hellner og Line Gundersen
Økonomiansvarlig

- **Taktekker**
- **Blikkenslager**
- **Tømrer**

*Høytrykk vasking og maling
av hus/tak*

FASTE PRISER!

**Vår fagkunnskap
din trygghet**

Tlf 900 21 602
norges.tak@gmail.com

Følg oss på Facebook!

Bortskjemt

Skjønnhet - Velvære - Undertøy
Tekstiler - Accessories

Tlf. 41 62 30 30

www.bortskjemt.com

RørleggerSenteret

Kirkestredet 1, (Skottebrygga) 3263 Larvik

Tlf. 33 18 43 15 – 33 18 49 34

Mob. 980 11 455 / 913 96 341 – Faks 33 18 20 59 –

www.rorleggersenteret.no

Vi utfører alt av rørleggerarbeid for bolig og industri – Butikk med stor utstilling

PORSGRUND

FM Mattsson

Fossbad

MILJØFYRTÅRN® bedrift

STAVERN

33 19 72 50

Rapport fra vinterens arbeid på Frithjof

Ny mast

Som dere har lest om tidligere, ble maste-emnet fraktet til Fredrikstad i august. Etter at vi hadde sesongens siste tur i oktober, ble det rigget ned og folka på Isegran fikk overlevert skøyta for omrigging. Vi har nå fått en helt ny mast, som er laget av den furua vi ringbarket i september 2009 og hugget i mars 2012.

Stokken er saget og høvlet ned til rett dimensjon, og har blitt riktig så pen. Den er oljet med Trekkfastolje, noe den også vil bli oljet med i fremtiden. Da blir den gradvis mørkere, kanskje en gang så mørk som den gamle var.

All stående rigg, vant og stag, er nye, med fine spleiser og bendslinger. Alt riggarbeidet er gjort av riggeren på Isegran, Tim Morris. Det er også han som har hatt hovedansvaret for tilvirking av masta.

Alle beslag fra den gamle masta er flyttet over til den nye. Bortsett fra skiva eller trinsa til toppseilfallet, den er ny.

Kryssholt i pullerter akter

Vi har i alle år syntes det er knotete å for-
tøye akter, fordi der må vi tre tauene mellom rekkebord og rekke, eller rekkebord og dekk. Vi har vurdert å bytte pullertene til noen som er lengre (høyere). Dette ville bryte med autenticiteten til Frithjof, og ville gitt et annet synsinntrykk av akterdekket. Nå har

Driftssjefen i fullt verneutstyr nater dekket.

Thomas Kleveland driver dekket.

vi valgt å sette en bronsestang gjennom pullertene, slik at vi får et stort kryssholt. Dette ser så langt ut til å være en god løsning, og vi gleder oss til å prøve det ut i sesongen.

Reparasjon av løygang

Løygangen har vært tynnslitt i endene lenge, og nå var også innfestingen i pullertene veldig dårlig. Løygangen er festet med to bolter på hver side, og nå var det så rustet at på den ene siden var det bare ett og et halvt hull for boltene. Vi har engasjert en smed, og han har tatt med seg løygangen for å legge på sveis der det trengs å forsterkes.

Driving og nating av dekket

Vi har i en del år slitt med lekkasjer i dekket. Det fører til at noen blir våte i køyene, og alle risikerer å bli våte i rumpa når de setter seg på benkene etter regnvær eller overvann. Derfor har vi etter at båten kom hjem, prøvd å gjøre noe med dette. Vi har dratt opp gammel bek og gått over og etterfylt med drev der det har vært behov. Så har vi beket på nytt. Vi har rukket å gå over fordekket, fra baugen og akterover til hytta. Sidene av dekket får vi ta til høsten når vi har dekket over båten.

Hilsen driftssjef Erling

Den vakre nye masta.

Mellom bakkar og berg

Tekst: Ivar Aasen

Melodi: L.M. Lindeman

Mellom bakkar og berg ut med havet
heve nordmannen fenge sin heim,
der han sjølv heve tuftene grave
og sett sjølv sine hus oppå deim.

Han såg ut på dei steinute strender;
der var ingen som der hadde bygd.
«Lat oss rydja og byggja oss grender,
og så eiga me rudningen trygt»

Han såg ut på det bårute havet,
der var ruskut å leggja utpå,
men der leikade fisk nedi kavet,
og den leiken, den ville han sjå.

Fram på vinteren stundom han tenkte:
«Gjev eg var i eit varmare land!»
Men når vårsol i bakkane blenkte,
fekk han hug til si heimlege strand.

Og når liane grønkar som hagar,
når det lavar av blomar på strå,
og når netter er ljose som dagar,
kan han ingen stad venare sjå.

Sud om havet han stundom laut skrida:
Der var rikdom på benkjer og bord,
men ikring såg han trelldomen kvida
og så vende han atter mot nord.

Lat no andre om storleiken kivast,
lat deim bragla med rikdom og høgd,
mellom kaksar eg inkje kan trivast,
mellom jamningar helst er eg nøgd.

Vårfesten

- En gyllen anledning til å møtes før båtsesongen starter for fullt!!!

Dette året var det faktisk 28 medlemmer som hadde meldt seg på fest. Tross noe frafall- komiteen er strålende fornøyd! Noen av oss er jo av de «samme gamle», og derfor var det ekstra hyggelig at ungdommen, representert ved Line Skontorp og Jani Barfot Thorenfeldt, holdt oss med selskap!! Sprudlende unge voksne jenter som har vært i miljøet fra de var ganske små, og som nå er aktive medlemmer.

Stor heder denne gang til Line Gundersen som pådriver for jubileumsbok- prosjektet »Kystkultur i Vestfold». Boka var klar til sesongen i fjor, og det har vært et godt, jevnt salg.

Takk til alle for at dette nok en gang ble en tradisjonell og hyggelig sammenkomst!!

*Brit Lehne
Vigdis Mette Amlie*

En velfortjent takk til Line fra daglig leder i F.V. Ronald Nilsen.

Seilingssesongen 2015

Generelt

Husk at seilingsplanen oppdateres underveis, så den seilingsplanen som står på trykk her i medlemsbladet, er IKKE å betrakte som endelig. Følg med på seilingsplanen som ligger på www.frithjof.no, den vil til enhver tid være oppdatert. Har du ikke tilgang til internett, kan du kontakte seilingsansvarlig. Alle turer går fra Skottebrygga, med mindre det er spesielt opplyst om noe annet.

Seilkurs

Vi åpner sesongen tradisjonen tro med seilkurs torsdag 21. mai. Dette er ikke bare et rent seilkurs, men også et båtkjennskapskurs. Seilingen er selvsagt rettet mot gaffelriggen, og det som er spesielt ved denne. Vi har satt opp en torsdag og fire onsdager til dette, og håper at mange vil finne det interessant å seile gammel båt med tradisjonell gaffelrigg. Ansvarlig er Fredrik Lange-Nielsen, en av våre mest erfarne skippere, tlf 905 67 956. Påmelding ved oppmøte første kveld. Pris kr 400,- forhåndsbetaling ved påmelding.

Svennerturer

Årets første tur til Svenner blir sannsynligvis søndag 31. mai. Våre turer til Svenner er åpne for alle. Bli med og opplev perlen Svenner på forsommeren! Turen er gratis, men det er tillatt å gi en gave til driften av Frithjof II. Vi seiler selvfølgelig hvis forholdene tillater det, men hensikten med disse turene er også å være i land på Svenner. Finn din egen lille fjellknaus å slappe av på, prøv fiskestanga fra et svaberg, eller bli med på tur over til stranda i Nordbogen. Mulighetene er mange.

Det blir også Svennertur 21. juni og 16. august.

Rabaldertokt

Rabaldertokt er treningsturer rettet mot ungdom som har lyst til å prøve ut sjøbeina om bord på Frithjof II og som ønsker å seile gammel skøyte med tradisjonell rigg. Ingen forkunnskaper kreves, og turene er gratis. «Prosjekt Rabalder» er et samarbeidsprosjekt mellom flere aktører i distriktet, med det felles mål å få ungdom interessert i kystkultur og båtliv, og gi dem mulighet til å prøve seg om bord på forskjellige typer fartøy. Første Rabaldertokt med Frithjof går torsdag 4. juni. Det blir også Rabaldertokt 25. juni og 13. august.

Mer info v/seilingsansvarlig Anne Thorenfeldt 976 12 117

Medlemsturer

Vi har planlagt å åpne tursesongen med pinsetur til Isegran Maritime Center ved Fredrikstad 22. – 25. mai. Her går Sail Isegran av stabelen. Vi har flere ganger tidligere deltatt på dette båttreffet, og kan melde om god maritim stemning i trivelig båtmiljø. Det blir selvfølgelig også en liten regatta i all vennskapelighet.

Se www.sail.isegran.no hvis du er interessert i bakgrunnsstoff.

Helga 12.- 14. juni deltar FII i Færderseilasen. Skøytene starter fra Son fredag kveld, med målgang i Horten. Etter en heftig seilas i sterk kuling i fjor, ser vi fram til årets utfordring i denne tradisjonsrike seilasen. Se <http://www.færdern.com> hvis du er interessert i bakgrunnsstoff.

Under forutsetning av nok interesse fra medlemmene, drar vi ut på fjorden på Sankthansaften og slutter oss eventuelt til

båtkortesjen. Er det noen som gjerne vil på vannet denne kvelden, ta kontakt med seilingsansvarlig!

Nordisk Seilas går av stabelen 2. – 10. juli, og Frithjof II er påmeldt. Seilassen er et skandinavisk samarbeid, en vennskapelig kappseilas for tradisjonelt riggede fartøyer. I år er det oppstart i Hirtshals, og regattaen går videre til Grimstad og sosial samling på Tromøya. Frithjof II har en rekke ganger plassert seg høyt på resultatlistene, så dette er en spennende seilas for oss. Les mer om Nordisk Seilas på <http://nordisksejlads.org/> Helgen 31. juli – 1. august arrangeres igjen Colin Archer havnefestival. Skøytenes møtes på Svenner til sosialt lag fredag kveld, og seiler sammen til Larvik lørdag morgen for å delta i vennskapsseilas på Larviksfjorden. Festivalen fortsetter arrangement på land på Skotta/Tollerodden denne helgen, og skøytenes samles ved Skottebrygga.

Helgen etter er det trebåtfestival i Risør.

Her møtes trebåtinteresserte for å se på hverandres båter og snuse inn den deilige lukten av nytt og gammelt treverk. Lørdag er det skøyteregatta, og alle dagene arrangeres det mye forskjellige, både på land og til vanns. Frithjof drar nedover allerede på onsdag. Les mer om trebåtfestivalen i Risør på <http://trebatfestivalen.no/>

Dette er det som er fastlagt foreløpig. Nærmere info kommer etter hvert. Følg med på seilingsplanen www.frithjof.no

Bli med Frithjof II på tur i år!

Som du ser, er det mange muligheter!

*Hilsen seilingsansvarlig,
og styret i Frithjofs Venner*

Seilingsansvarlig:

Anne Thorenfeldt 976 12 117,
annet@vfk.no

Norconsult

Rådgivende ingeniører

Seilingsplan 2015

*Fredrik Lange-Nielsen og
Ferdinand Wyller under
Nordisk Seilas 2011*

Dato	Tid	Sted	Arrangement
21. mai	1800 - 2100	Skottebrygga	Seilkurs, åpent for alle. Info ved Fredrik Lange-Nielsen tlf 905 67 956. Pris kr 400,- betales ved påmelding
22.-25. mai	Avreise 1500	Skottebrygga	Pinsetokt til «Sail Isegran», Fredrikstad. For medlemmer. Kontakt skipper Erling Augland 98231827
27. mai	1800 - 2100	Skottebrygga	Seilkurs 2. kveld. Påmeldte deltakere
31. mai	1000 - 1700	Skottebrygga	Tur til Svenner. Åpen for alle. Gratis, men det er lov å gi en gave til driften av Frithjof II. Info v/seilingsansvarlig Anne Thorenfeldt 976 12 117
3. juni		Skottebrygga	Seilkurs 3. kveld. Påmeldte deltakere
4. juni	1800 – 2100	Skottebrygga	Rabalder-tokt. Åpen treningstur for seilinteressert ungdom. Kontakt Anne Thorenfeldt 976 12 117
5.-7. juni		Skottebrygga	Medlemstur til Hurum Trebåtfestival m/SSCA-regatta. Kontakt skipper Hans Petter Skontorp 97977977
10. juni	1800 - 2100	Skottebrygga	Seilkurs 4. kveld. Påmeldte deltakere
12.-14. juni		Skottebrygga	Færderseilasen (avreise fredag morgen). Kontakt skipper Hans Petter Skontorp 97977977
17. juni	1800 - 2100	Skottebrygga	Seilkurs 5. kveld. Påmeldte deltakere
19.-21. juni		Skottebrygga	Medlemstur til Langesund kystkulturdag. Info v/seilingsansvarlig Anne Thorenfeldt 976 12 117

Dato	Tid	Sted	Arrangement
23. juni	1700 - 2100	Skottebrygga	Sankthans-tokt/båtkortesje. For medlemmer. Kontakt seilingsansvarlig Anne Thorenfeldt 976 12 117
25. juni	1800 - 2100	Skottebrygga	Rabalder-tokt! Åpen treningstur for seilinteressert ungdom. Kontakt Anne Thorenfeldt 976 12 117
28. juni	1000 - 1700	Skottebrygga	Tur til Svenner. Åpen for alle. Gratis, men det er lov å gi en gave til driften av Frithjof II. Info v/seilingsansvarlig Anne Thorenfeldt 976 12 117
2. - 10. juli		Skottebrygga	Nordisk Seilas, Hirtshals – Grimstad - Tromøya Kontakt skipper Fredrik Lange-Nielsen tlf 905 67 956
10.-12. juli		Skottebrygga	Medlemstur til den gamle loshavna Hvasser. Følg med på www.frithjof.no for oppdatering!
16.-19. juli		Skottebrygga	Forbundet Kysten, Landsstevne i Sandefjord. For medlemmer. Kontakt skipper Erling Augland 98231827
31. juli - 1. august		Skottebrygga	Colin Archer havnefestival. Skøytetreff med overnatting på Svenner fredag, medlemstur. Vennskapsregatta og sjørøvertokt fra Skotta lørdag. Info v/seilingsansvarlig Anne Thorenfeldt 976 12 117
5.-9. august		Skottebrygga	Risør Trebåtfestival. For medlemmer. Kontakt skipper Linda Augland 92053061. Info v/seilingsansvarlig Anne Thorenfeldt 976 12 117
13. august	1800 - 2100	Skottebrygga	Rabalder-tokt! Åpen treningstur for seilinteressert ungdom. Kontakt Anne Thorenfeldt 976 12 117
16. august	1000 - 1700	Skottebrygga	Tur til Svenner. Åpen for alle. Gratis, men det er lov å gi en gave til driften av Frithjof II. Info v/seilingsansvarlig Anne Thorenfeldt 976 12 117
28.-30. aug		Skottebrygga	Hollenderseilassen. For medlemmer. Mer info senere.

«VI KAN VEIEN OVER HAVET»

- Skipsmegling
- Spedisjon
- Fortolling
- Utleie av kontorer og lager

Ths. Arbo Høeg & Co A/S
Postboks 1 Tlf. 33 13 94 00
3251 Larvik Fax. 33 18 94 01

SØNDRSRØD

33 11 80 60

dag-arild-bakken@ngbutikk.no

TORSTRAND

B L O M S T E R

TELEFON 33 18 12 76

thormortenhem.no

B Y G G M E S T E R

Thor Morten Hem

tel. 482 16 322

**NYBYGG • RESTAURERING
TØMRER- OG BETONGARBEIDER**

Ulabrand - Stormens sønn

På teaterhuset Munken er de første sangøvelsene i gang til musikalen Ulabrand- stormens sønn.

«Det stormer hele natten, så jeg må legge bi. Da tenker jeg på mine» Kent Anders Jensens kraftige stemme synger rock og blues med godt trøkk som seg hør og bør en sagnomsust los som Ulabrand.

«Du er en engel så trygg i en båt», synger Hedda Brekke Aronsen med var stemme. Hun skal spille Ulabrands kone Maren. Musikalen handler om Ulabrand, en norsk los-legende født i 1815, med døpenavn Anders Jacob Johansen og bosatt i Ula. Det er også en kjærlighetshistorie om forholdet mellom ham og kona Maren. På hver sin måte utfordrer de den barske kysten og havet, autoritetenes tålmodighet, og livet i Ula i siste halvdel av 1800 tallet. Deres hverdag blir på en særpreget måte omgjort til et tyvetalls tekster med titler som «I storm og stille», «Ulabrands blues», «Det er ikke slik som du tror».

Skuespillerne lover en spennende historie spunnet rundt myter, egenskaper og ferdigheter til kanskje Norges mest berømte los, Ulabrand! Vår nære historie i tid og sted, formidlet via lokale og dyktige skuespillere fra Larvik Barne- og ungdomsteater, (LBU), i samarbeid med Kulturbanden.

LBU, stiftet i 2007, har en stor tilstrømming av mennesker i alle aldre. De har populære teaterkurs og eget teaterhus! Kulturbanden, med adresse Larvik, ble stiftet i desember 2012 og har som formål å formidle kulturopplevelser i Vestfold. De består av folk fra hele Vestfold.

Per Kvaale Caspersen, bosatt i Tønsberg, har skrevet manus og tekstene. Han skrev også manus til Greven av Jarlsberg, som Kulturbanden satte opp i Tønsberg i

desember 2013. Heidi A. Hansen arrangerer og har laget musikken. Caspersen sier det slik; Dette er Nasjonalhistorie, Vestfoldhistorie. Folk må vite om det, og vi presenterer historien i teaterversjon med premiere i teaterhuset Munken i september 2015, 200 år etter at den kjente losen ble født.

Losskøyta Frithjof II, bygd av Thor Jenssen ved Postgrund Baadbyggeri i 1896, ble bygd til Thor Andersen, Ulabrand sin sønn. Dette er læresetningen for alle som setter sine bein om bord i Frithjof II. Kanskje litt enkelt sagt, men dog. Vi vet mye om faren hans. Vi vet hvilket hus i Ula familien bodde i, at Tjølling sangforening har reist et flott monument over Ulabrand der han skuer ut over havet, var en anerkjent og modig los i konkurranse-losingens tid, berget folk og båt fra den sikre død og lot bygge Frithjof til minne om sin sønnesønn (Thors sønn) som forliste på havet.

Mulig dere som har skolegang fra distriktet, kjenner historien om Ulabrand bedre, men for en innflytter var det hans tilhørighet til losskøyta Frithjof II som gjaldt. At han var en helt vanlig mann med kone, barn og kjøkkenhage har jeg aldri tenkt på.

Denne sønnen Thor ble også en svært dyktig los, men ikke like berømt som sin far. Han var med faren på sjøen fra han var en liten gutt, og han begynte å gjøre tjeneste som losgutt da han var 9 år gammel.

Historien om Ulabrand og hans familie er godt beskrevet i boka om Frithjof II, skrevet av James Ronald Archer og Fredrik Lange- Nielsen. Et nytt lite dypdykk der bør nok undertegnede også gjøre for å være bedre forberedt til Sommerens Frithjof-turister.

Forts. neste side

Vi Frithjofs Venner ser med glede fram til teaterversjonen om Ulabrand, satt i scene i en helt annen tid!! Ser vi dette i sammenheng, er jeg overbevist om at vi alle vil få et spennende møte med denne legenden fra Ula. Så merk av helgen allerede nå! Etter dette, vil jeg foreslå for alle å ta en rusletur blant de små husene i Ula. Still deg ved siden av mannen oppe på fjellet, la blikket gå til havs og inn mot land. Losene og kystbefolkningen har vært med å skape vår kysthistorie, som hver og en med interesse for kystkultur ikke må glemme!

Lykke til med forestillingen!!

Vigdis Mette Amlie

ELBIKE.NO

**Elsykler i tysk kvalitet
kjøper du hos oss**

Salg - Service

Tlf. 924 62 600

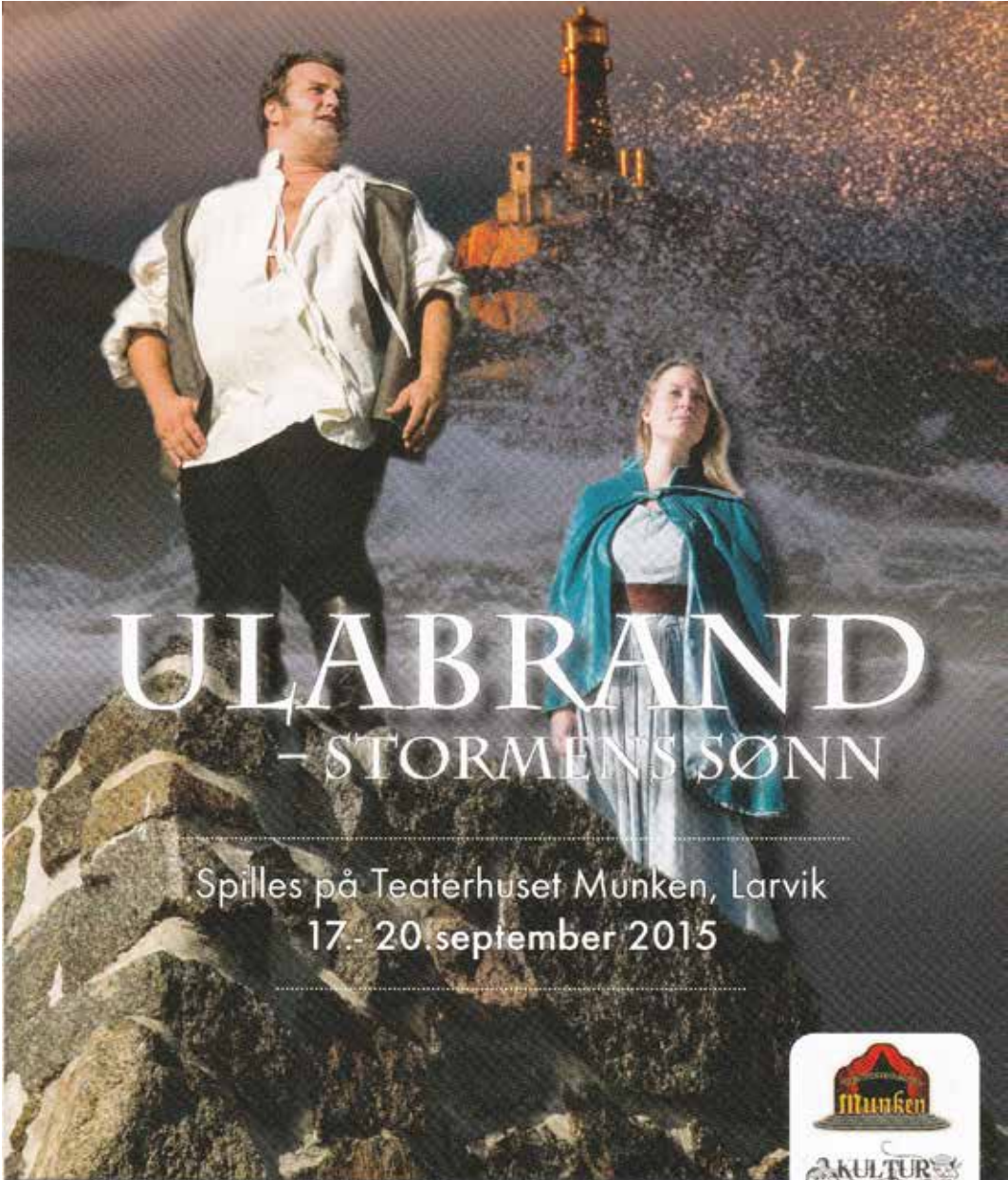
Kanalgata 1, 3263 Larvik

www.faugstad-elektro.no
Faugstad
ELEKTRO

Alt innen elektro i Larvik og omegn.
Gunstige priser. Kontakt oss for en
uforpliktende samtale.

**Bredochsgt. 1
3256 Larvik
Tlf.: 33 16 38 00
Fax: 33 16 38 01**

ULABRAND - STORMENS SØNN

Spilles på Teaterhuset Munken, Larvik
17.- 20. september 2015

Arrangør: Kulturbanden og Larvik Barne- og Ungdomsteater
Foto: Lise Reng/Yngve Rakke Layout: www.elisedesign.no

Klyver

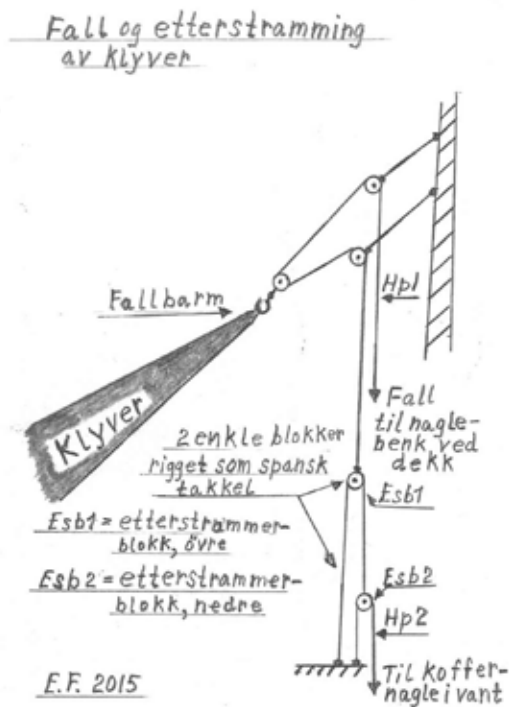
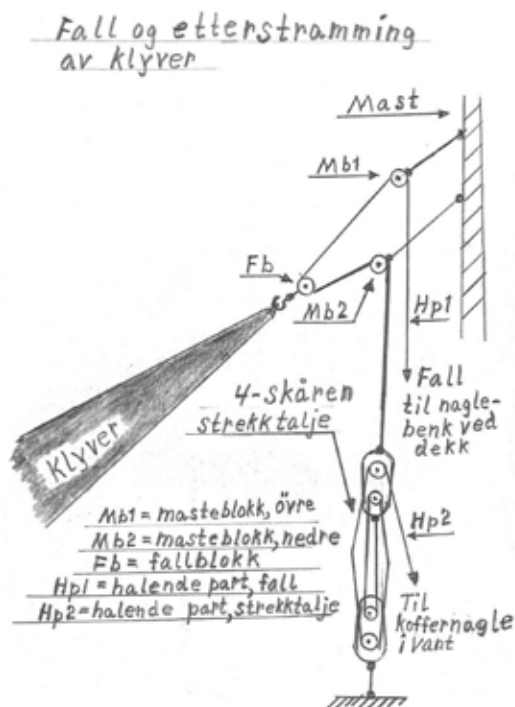
Even Farmen

Veteranbåter som "Frithjof 2" og andre på denne størrelsen er ofte rigget med gaffelstorseil og 2 forseil (fokk og klyver). Noen har også et toppseil.

Fra baugen er det spent opp en vaier (stag) som ender høyt oppe i masten, og fokkas forlik er vanligvis festet til denne med hegder. Siden det ikke er noe stag fra klyverbommens ytre ende til mastetoppen må den rigges annerledes. Når klyveren ikke er i bruk, er klyverbommen vanligvis trukket inn på dekk. Klyverens hals er festet til en ring som omslutter klyverbommen. Denne ring kan hales ut og inn med et forholds-

vis tynt tau (uthaler). Når halsen er festet til kroken i ringen, ringen er halt ut og skjøtene festet i skjøtsbarmen, kan klyveren settes. I og med det ikke er noe stag som forliket løper på, settes den "flyvende". Da vaier strekker seg mye mindre enn tau, er vaier innsydd som forlik. Fallet går gjennom øvre og nedre masteblokk, vi får dobbel haling. Hvis vi f. eks. trekker i fallets halende part (Hp1) med 50 kg, blir strekket i fallbarmen 100 kg. (På grunn av taustivhet og friksjon blir det noe mindre enn 100 kg). Når seilet er oppe, og Hp1 er festet til naglebenken, er det ønskelig å strekke forliket enda mer.

Det er da vi benytter strekktaljen. Denne kan arrangeres på flere måter. Hvis vi f. eks.

benytter ordningen med spansk takkel, skjer følgende: Hvis vi f. eks. trekker Hp2 80 cm nedover vil Esb2 bli trukket 40 cm nedover, og Esb1 blir trukket 20 cm nedover. 20 cm er $\frac{1}{4}$ av 80 cm.

Med andre ord er kraften 4- doblet. Men ikke nok med det, fallet går jo også gjennom øvre og nedre masteblokk som doubler kraften. Kraften blir dermed 8- doblet. ($4 \times 2 = 8$). Hvis vi trekker i Hp2 med 50 kg, blir streket i fallbarmen 400 kg, ($50 \times 8 = 400$).

Det må trekkes av noe p. g. a. taustivhet og friksjon. Fallblokka har beveget seg bare 10 cm oppover ($\frac{1}{8}$ av de 80 cm vi trakk Hp2 ned). Det er vel ikke noe tvil om at tauverk, blokker og taljer på seilfartøyer har vært en absolutt nødvendighet gjennom tidene.

Tlf. 33 47 17 00

Pindslevn. 1B
Boks 1063,
3203 Sandefjord

HVA ER EGENTLIG BEK?

Bek er et restprodukt av destillasjon av tretjære. Det er hardt som glass ved romtemperatur og går i stykker ved slag. Ved oppvarming blir det flytende og lukter sterkt- av bek!

Bek har i all tid hatt stor betydning som tetningsmiddel i treskip, og som bestandel i bekatråd til bl.a. beksømstøvler.

ELEKTRO
A.SJØLYST

BKS Alarm & Sikkerhet

Seilmakeren i Lyngør

På besøk hos Fredrik Brodersen

Fredrik Lange-Nielsen

Tung våt snø legger seg på riksvei 411 som slynger seg frem mellom viker og sund til Gjeving. En tømmerbil stanser ut mot grøftekanten og vi smyger oss forbi. Per Oscar er fan av kystkulturhøvdingen på Lyngør og har fått lov å bli med på reportasjetur. I år seiler Per med nytt storseil på sin lille Hardanger jakt. Det kunne vært sydd billig i Kina, men han ville ha det skapt ute i Skjærgården mellom hendene på seilmakermester Fredrik Brodersen. ”Jeg kan ikke gi deg noe avslag i prisen hadde stemmen i telefonen sagt, men du får et veldig godt seil”.

Snøsluddet pisker inn fra sjøen mot den store parkeringsplassen i vannkanten. En hettekledd skikkelse pakker sitt polstrede barn ut av en bil. Det er 20 minutter til skyssbåten kommer, men hvis vi tar til takke med en åpen gammel With som hennes nostalgiske far hadde fått tak i, er det bare å hoppe ombord. Siri er oppvokst på Lyngør-sia. Hun vet hvor vi skal. Fredrik Brodersen er faren hennes.

Gavlveggen på seilmakeriet ruver over bryggekannten. Mormor vinker fra et stort vindu der oppe. Vi takker for den barske skyssen og finner veien inn i varmen. Seilmakeriet er bygget i en stor gammel sildebu som ble flyttet hit fra vestlandet under sildefisket i 1901. I første etasje er det sommerkafe for båtfolket. I annen etasje er det kontor, butikk og lager for alt som trengs for å sy seil av alle slag fra tradisjonelle gaffelseil til det nyeste innen regattaseil. På toppen er seilloftet. Det nye forseilet til Jens Ulltveit-Moe dekker store deler av gulvet.

En herre med hvite krøller og klare jule-nissetrekk ønsker velkommen til sitt rike og byr på kaffe. Seilmakerens flotte frue håndhilser. Betty Ann er bedriftens kontorsjef. Hun er vokst opp her i Lyngør, langt fra Bærum der unge Fredrik etter hvert ble veldig glad i å seile tidlig på 1960 tallet.

Lyngør seilmakerverksted er ingen sidrumpa håndverksbedrift som har gått på siget inne i en ny tid. Fredrik giftet seg inn i den internasjonale Doylegruppen i 1986 og tok navnet fredrik@doyle.no. Hjemmesiden www.lyngørseil.no vitner om det internasjonale firmaet Fredrik har bygd opp på Sørlandet. Kombinasjonen av solid kunnskap om seilmakerfagets historie og Teknologien Doylegruppen tilfører, gjør Doyle-Lyngør seilmakerverksted til en unik aktør innen bransjen, forteller reklamen. Lyngør seilmakerverksted har siden starten i 1976 vokst til en av Norges største leverandører av seil med en produksjon på 15 000 kvadratmeter i året og 4-5 seilmakere i arbeid. Seilmakerverkstedet lever og tegner rigger både til moderne og klassiske båter – i ore-

Skiltet til seilmakerverkstedet.

Fredrik Brodersen viser frem sine nyutviklede vertikalt stilte karbonspiler.

gon pine, aluminium eller karbon. Jeg har lest i hjemmesiden at de er spesialister på seil til gamle båter og har gjennom alle år levert seil til Skandinaviske museumsfartøyer. Det gjelder jo ikke minst losskøyta Frithjof II. Vi kjøpte en hel seilgarderobe fra Lyngør på 90 tallet. Doyle-Lyngør har mottatt flere bestillinger fra Den Danske Skibsbevaringsfonden på seil utført i Linduk til Danmarks eldste fartøyer.

Fredrik forteller at han har forsket og eksperimentert med tradisjonelle materialer som lin, hamp og bomull. Ved å blande dem har han kunne få med seg de ulike egenskapene i samme seil. Bomullsduken er mer slitesterk, mens linduk holder bedre på fasongen. Men hvis man blander inn hampgarn blir linduken også mer holdbar. Slik duk fikk Fredrik vevet for jakta "Mathilde" i Nordheimsund etter en oppskrift fra Queen of England for å få bedre seil på sine skip.

Doylegruppen har 70 forskjellige seil-loft i 30 land. Alle loftene har tilgang til den nyeste teknologien, for eksempel datastyrt seildesign, laserkårede paneler og eksclu-

sivt utviklet duk både vevet og støpt laminat.

Doylegruppen løser nye utfordringer i samarbeid, forteller Fredrik. Da Doyle fikk i oppdrag å sy verdens største storseil til den 247 fot store enmasteren "Mirabelle V" dukket de topp en et problem. Hvordan håndterer man et seil som veier 1,7 tonn? Doyle løste problemet. Seilet ble sydd (i USA) i paneler som kunne settes sammen når seilet skulle monteres på båten. Fredrik fant ut hvordan de kunne føye panelene sammen ved hver spile. Fredrik gleder seg åpenbart over å utvikle nye løsninger. Hva gjør man f. eks med spilene når kundene vil ha storseil som kan rulles inn i masten? Andre seilprodusenter aksepterer da at spilene og den effektive seilfasongen må ofres på bekvemmelighet alter. Fredrik tenker utenfor boksen. Han setter runde karbonspiler inn i seilet på høykant fra akterlik til bomlik. Ikke sikkert det ville bli noen braksuksess - men det er det blitt.

Fredrik er en utradisjonell tradisjonsbærer. Da jevnaldrende seilte joller, BB 11 og

Forts. neste side

Fredrik og Fredrik på seilloftet med den nye genoan til Jens Ulltveit-Moe.

kutter utforsket unge Fredrik øyriket utenfor Høvikodden i en gammeldags 12,5'er og drømte om å bosette seg på Borøya. Fredrik var ingen pappagutt. Han har tjent sine egne penger siden han var 12 år, forteller han. Det var i Ljungberg tekstilfabrikk på Ramstad at han fant ut at han ville bli tekstilingeniør. Der produserte de sportsklær. Tyve år gammel var Fredrik ferdig utdannet ved tekstilinstituttet og tilbake til produksjon av sportsklær på full tid. Men da Dollaren falt kraftig i 1972, slo det uheldig ut for klesprodusenten på Ramstad og Fredrik måtte se seg om ett noe annet å gjøre.

Fredrik fortsatte som kjent ikke med klær, men ingeniørutdanningen ga ham likevel et verdifullt fortrinn som utvikler og produsent av seil seinere i livet, mener han. Kunnskap om tekstiler, maskiner og krefters virkning har vært nyttig å ha. Han viser oss en modell av et 250 kvadratmeter stort seil spent opp med stolper og barduner for utendørskonserter for å illustrere poenget. "Jeg hadde gitt kunden beskjed om å pakke

det ned i vindstyrker over 12 sekundmeter, men han tok det ikke alvorlig nok. Da vinden passerte 19 sekundmeter brakk et par master og seildukstaket falt ned...

Fredrik begynte i lære ved Hovdan seilmakerverksted i Oslo. "Det var Morten Bruenech og jeg som sto for det meste av seilproduksjonen, forteller han. Det var flere seilmakerverksteder i skippergata den gangen. Et av dem, Borgen seil, gikk konkurs til tross for mange bestillinger. Dem overtok vi og fikk nye kunder. Seilmakerarbeidet gikk hardt ut over knærne, men jeg fant på å sy puter i buksene. Jeg kan vel ha krabbet fire ganger rundt jorda i mitt liv, og knærne holder enda. Et annet arbeidsmiljø problem var faktisk asbest. Vi klippet og sydde asbestmatter til brannslukningstepper. Ingen ba meg om bruke støvmaske, men jeg gjorde det likevel". Men nå overlater du vel krabbingen til yngre folk? "Nei, jeg arbeider selv også og trives med det. Det gir glede å utføre pent og solid arbeid og se det bli til flotte produkter som man kan være stolt av.

Drømmen om en øy vokste til drømmen om et seilmakerverksted på en øy. Men horisonten hadde utvidet seg med årene. Lyngør fortonte seg nå som et mer spennende alternativ enn en skogkledt øy noen hundre meter under innflyvningsruten til Fornebo Lufthavn. Morens venninne Anne Brunborg, gift med Erling, kjøpte gamle Brekkes kolonial på Holmen i Lyngør og bygget opp restauranten Den Blå Lanterne. Fredrik var ofte på besøk med sin lille 12,5'er som etter hvert ble erstattet med en 32 kvm spissgatter. En gang han var hjemme hos fisker Petter på Lyngørsia og spiste rå torsk med sats til, kom de i snakk om å bygge seilloft på toppen av bua. Og slik gikk det. Etter fire år hos Hovdan ble det fagbrev og mesterbrev og Fredrik ble sin egen herre på en sørlands-holme så langt fra det urbane skippergata som det er mulig å komme. Men det viste seg fort at Lyngør hadde mere vakkert å by på enn naturen. En romjul i planleggingstiden traff han Betty Ann som var hjemme på ferie fra skolen i Tønsberg. Hun var vokst opp i Lyngør, men det var ingen selvfølge å leve sitt voksne liv på samme måten. Hun krevde i så fall at de fikk bil på land og en skikkelig båt til overfarten. Vi fikk ikke se bilen, men båtkravet er definitivt innfridd med god margin. Nede ved brygga ligger også drømmebåten fra ungdomstiden. "Kløvningen" lå på bøye ved Høvikodden og tilhørte den tids eier og leder av Aftenposten og Schibstedkonsernet, Tinius Nagegell-Eriksen.

Fredrik satset dristig de første årene. Det var liten omsetning av norske seil på den tiden Hood i England og Danske Elvstrømseil var store. I tillegg måtte han snart kjøpe hele boden til Petter som ikke lenger hadde råd til å sitte med den, men som Fredrik egentlig ikke trengte. Men firmaet tok seg opp. Gaffelrigg ble en nisje som Lyngør seilmakerverksted ble gode på. Etter hvert fikk de mange oppdrag på turseil til havsei-

lere, og så kom regattaseilerne og bestilte seil. Da vår gamle olympiske mester Peder Lunde skulle utstyre 57 fot store Berge Viking til Whitbread kappseilasen jorda rundt, kom han til Fredrik for å få seil. Fredrik ble også invitert til å være med som seilmaker, men ett år borte fra seilmakerverkstedet og familien var lite aktuelt. Snart kom også hans gamle venn Henrich Nissen-Lie, og mente at Kongen burde ha seil til Fram 8 (nå "Farr Out" i Larvik) fra Fredrik Brodersen og det fikk han.

Skøytemarkedet vokste på åttitallet. Det ble bygd mange nye båter. Men så kom finanskrisa. Salget av nye båter stupte. Konkurransen ble hard og prisene på seil fulgte etter. Det ble lite å tjene på å sy seil i Norge. Fredrik ansatte Dag Usterud som seilte Norge inn til en 5. plass i Solingklassen under OL i 1984. I 1990 satte de i gang produksjon av seil i Polen med Dag som leder - og fortsatte å tjene penger på seil. Et par åre senere ble det for dyrt å produsere ute og de satset på full produksjon i Lyngør igjen. Det er viktig for seilmakere at seilene deres vinner regattaer. Dag Usterud har seilt Lyngørseil til seier i flere klasser til fordel for salget. Men i knarrklassen fungerte det ikke som håpet, kan Fredrik fortelle. Da en utenforstående OL seiler og en seilmaker lånte seg en knarr og freidig skjøv klassens beste bak seg på resultatlistene, ble det dårlig stemning knarrmiljøet. Fredrik opplevde at Lyngørseil snarere ble boikottet enn etterspurt.

Men Fredrik har ikke bare vært opptatt av å sy og selge seil. Han har et stort engasjement i tradisjonelle båter. Fredrik har blant annet vært med å starte opp Risør trebåtfestival og Nordisk seilas. Per Oscar møtte en seilmaker som virket genuint interessert i å finne den beste løsningen da han skulle ha nye seil til sin lille jakt. Det er

Seilmakerloftet.

slike folk man får lyst til å handle med, mener Per Oscar. Det er hyggelig å selge seil, forklarer Fredrik. Seilere er glade i å prate om seil.

Seilmakerbransjen er krevende bransje. Mange seilmakerverksted i Norge har måttet avvikle. Samtidig ivrer Fredrik for faget. Seilmakerfaget er bevaringsverdig. Det er blant 31 små fag som har tatt vare på gammel fagkunnskap innen materialer, verktøy og arbeid med seil på gamlemåten. Dette er i dag er i ferd med å forsvinne fordi det er lite oppdrag av denne typen, til fordel for den moderne delen av faget som er mer high tech, datadesign og skæring, men dog søm, liming og montering som må gjøres av fagfolk. Har du barn eller barnebarn som er seilinteressert eller bare liker å jobbe med hodet og hendene, kan det hende seilmakerutdanning er tingen. Det er et variert og

morsomt yrke synes Fredrik som ikke ser noen grunn til å pensjonere seg med det første. Det er tre års læretid som lærling i bedrift og Fredrik har selv deltatt i utforming læreplanen, forteller han.

Vi snakker om barna, Siri og Ole som begge er kommet tilbake til Lyngør etter å ha tatt utdanning. Vi snakker om skolepolitikken i Tvedestrand kommune som har fått fem barnefamilier til å flytte fra Lyngør og ført folketallet ned til under det halve på de 12 år uten skole. Det blåser og snør ute og Fredrik gjør seg klar til å kjøre oss tilbake over sundet. En stor aluminiums skjærgårdsjeeep med vindskjerm for alle tre brøyter seg gjennom mørket. Kort etter står vi på kaia og ser seilmakeren forsvinne ut av havenlyset med et brøl fra den store påhengsmotoren.

YACHTING

Hold bunnen glatt og fri for groe –gjennom hele sesongen!

KRISTE Foto arkiv

Det beste med NonStop er at den gjør båtpussen rask og enkel. Glem alt som heter sliping, pussing og skraping. Skyll rent om høsten og rull på nytt bunnstoff om våren. NonStop er selvpolerende og båtens bevegelse i vannet sørger for polering av bunnstoffet.

- < UNIK EFFEKT MOT BEGROING
- < INGEN SKRAPING, SLIPING ELLER PUSSING
- < FOR ALLE BÅTER

Les mer om båtpussen på www.jotun.no

*Takk til våre
annonsører
for den gode støtten
de gir
Frithjofs Venner*

*Vi oppfordrer våre
medlemmer til
å bruke firmaene som
støtter oss.*

BYGGMESTER

Rolf Henrik Johnsen a.s

Kaupang, 3261 Larvik,

tlf. 33 12 52 37

Mob: 90 73 69 17

E-post: rhjohns@online.no

Vi utfører alt innen blikk og ventilasjonsarbeider

- Takrenner • Pipebeslag
• Luftehatter
• Tekking av tak og fasade
• Kanalmontasje
• Ventilasjonsanlegg

Beslagsarbeider • Rustfritt • Syrefast

Skreppestad Næringspark 10 • 3261 Larvik • Tlf: 33 13 07 50 • Faks: 33 18 76 88
Mobil: 908 63 424 • epost: post@gravdalblikk.no • www.gravdalblikk.no

Tannlege
HENNING MYHRE AS
MNTF

Kongegt. 31, 3256 Larvik
Tlf. 33 18 23 30

Bruk din lokalelektriker

H A F A
E L E K T R O • A S

LARVIK Tlf: 33 13 38 88

Støtt Frithjof II med Grasrotandelen
fra Norsk Tipping

Slik gjør du:

Få spillekort hos kommisjonær, eller på www.norsk-tipping.no.

Ta med deg strekkoden og ditt spillekort til en kommisjonær, eller send SMS:

GRASROTANDELEN 977151694 til 2020 (tjenesten er gratis) eller Internett:

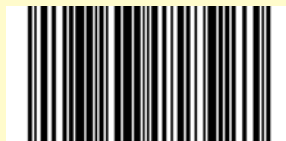
www.grasrotandelen.no

eller www.norsk-tipping.no,

eller bruk Norsk Tipping Mobilspill.

GRASROTANDELEN[®]

LOSSKØYTA FRITHJOF II

Organisasjonsnummer: 977151694

32774977151694

Takk for at du støtter oss via
Grasrotandelen

Frithjofprodukter

Den marineblå Frithjof-genseren har blitt svært populær, og vi har størrelsene s, m, l og xl.

Genseren er i bomull og polyester med flosset innside, har høy krage med snor, og kort glidelås i fronten. Pris kr 300,-

T-skjorter i offwhite og marineblå bomull. De lyse har stor logo på framsiden, mens de marineblå har en liten logo foran som på genseren. Vi har størrelsene 12-13 år, 13-14 år, s, m, l og xl. Pris kr 100,-

I tillegg selger vi praktiske handlenett i bomull og lyse caps til barn, begge med Frithjof-logo.

CD'n Frithjof II selges for kr 100,-. Innholdet er identisk med den gamle kassetten, full av sommer, venner, kyst og bølgeskulp.

Dette kan kjøpes hos Vigdis Mette Amlie, tlf: 980 44 105, vigdis-amlie@hotmail.com

HILDE'S RENHOLD *miljø*
FAGMESSIG RENHOLD

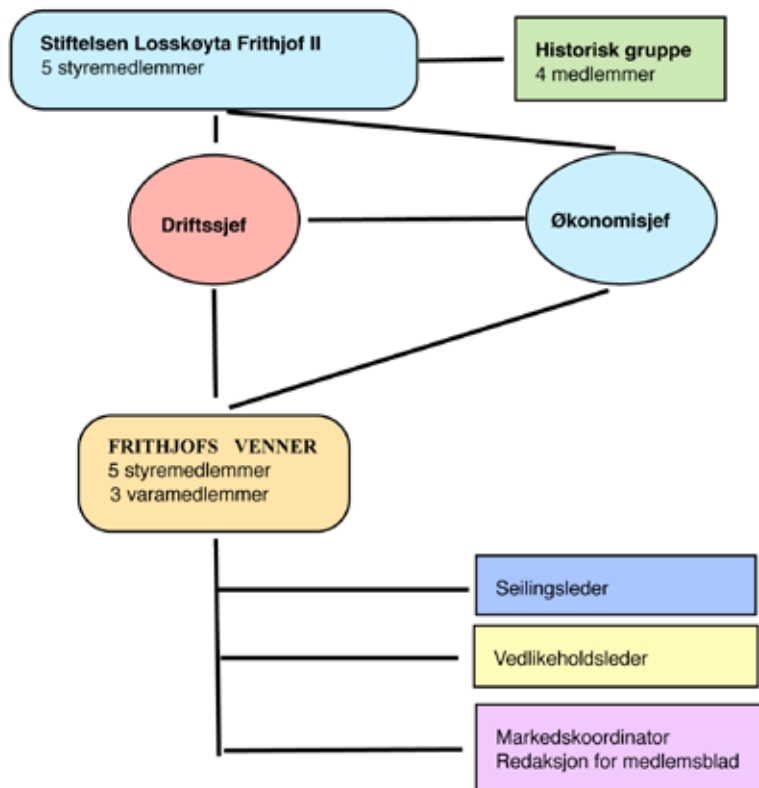
Tlf.: 951 89 120
www.hildesrenhold.no

Larvik Havn

- Revstien

Losskøyta Frithjof II - Organisering 2013

Stiftelsen Losskøyta Frithjof II

Styrets oppgave er å opprette årlig avtale om vedlikehold og drift, samt utarbeide årlige budsjett. Følge opp alle myndighetskrav i hht stiftelsesloven og Stiftelsens vedtekter samt forestå søknader om offentlige og private tilskudd til utbedring av den historiske losskøyta.

DRIFTSSJEF

Sørge for at avtale om drift, vedlikehold og utbedringer følges og ha overoppsyn med losskøyta samt utarbeide drift og vedlikeholdsprogram.

ØKONOMISJEF

Forestå regnskapsføring og inn-utbetalinger for Stiftelsen og Venneforeningen i tråd med god regnskapsskikk.

FRITHJOFs VENNER

Styrets plikt og ansvar er å forholde seg til avtale om bruk (drift), vedlikehold, utbedring og markedsføring av losskøyta og forholde seg til godkjent årlig budsjett samt bistå Stiftelsen i en aktiv markedsføring slik at losskøyta er til nytte og glede for alle som søker en historisk maritim opplevelse.

Styret i Frithjofs Venner

Bjørn Hellner, 970 71 239,
E-post: bjhellne@online.no
Ronald Nilsen, 33 18 68 05 / 948 91 364
E-post: ronald.nilsen@nav.no
Fredrik Lange-Nielsen, 33 12 57 05 / 905 67 956
E-post: fredrik.lange-nielsen@bufetet.no
Vigdis Mette Amlie, 980 44 105
E-post: vigdis-amlie@hotmail.com
Dag Ottar Vold, 33 19 07 83 / 454 04 424
E-post: dag.ottar.vold@norconsult.com
Linda Nilsen Augland, 920 53 061
E-post: linda@augland.net
Line Gundersen, 982 02 451
E-post: line@xide.no
Anne Thorenfeldt, 976 12 117
E-post: annet@vfk.no

PR-komité:

Vigdis Mette Amlie
Brit Lehne, 900 29 252
E-post: brilehne@online.no

Vårpuss/ dugnad:

Fredrik Lange-Nielsen
Erling Augland

Seilingsansvarlig:

Anne Thorenfeldt

Driftssjef:

Erling Augland, , 98231827
E-post: erling@augland.net

Materiell/rekvisittansvarlig:

Vigdis Mette Amlie

Medlemsbladet:

Fredrik Lange-Nielsen
Brit Lehne
Vigdis Mette Amlie

Styret i Stiftelsen Losskøyta Frithjof II

Leder, Einar A. Andersen, Frithjofs Venner
Erling Augland, Frithjofs Venner
Bjørn Hellner, Kystlaget Fredriksvern
Fredrik Lange-Nielsen,
Larvik Museum/Sjøfartsmuseet
Per Kristian Eidskjeld,
Larvik Museum/Sjøfartsmuseet

Historisk gruppe

James Ronald Archer
Bjørn Terje Løver
Even Farnen
Egil Jahre

Styret i Frithjofs Venner: Fra venstre: Dag Ottar Vold, Linda Nilsen Augland, Vigdis Mette Amlie, Anne Thorenfeldt, Line Gundersen, Ronald Nilsen, Fredrik Lange-Nielsen, Bjørn Hellner.

Losskøyta Frithjof II eies av en stiftelse som står ansvarlig for drift, vedlikehold og restaurering. Skøyta's venneforening - Frithjofs Venner - har som oppgave å støtte opp om Stiftelsens arbeid og å skape et levende miljø rundt båten.

Bli med du også! Støtt opp om bevaringen av Frithjof II. Bli medlem i "Frithjofs Venner". Det koster lite, men er til stor hjelp for oss, og du får selv mye igjen for medlemskapet. Det forplikter ikke til dugnad eller annen form for innsats, men har du lyst til å arbeide aktivt med bevaring av Frithjof II, er du hjertelig velkommen.

Aktiv eller ikke, så vil du få tilsendt vårt medlemsblad "Frithjof II". Bladet speiler aktivitetene i foreningen og inneholder ellers artikler med historisk tilsnitt knyttet til Frithjof og kystkulturen. Her får du også tilbud om gratis medlemsturer med Frithjof II, og invitasjoner til fester og forskjellige arrangementer. Medlemsskapet gir deg bedre muligheter til å bli kjent med skøyta's historie. Samtidig er du med på å sikre at Frithjof blir bevart for framtiden, og får seile i sitt opprinnelige farvann.

Velkommen blant Frithjofs Venner:

Ja, jeg/vi ønsker medlemskap

Navn:

Sendes til:

Adresse:

Frithjofs Venner

Poststed:

Postboks 134

Sentrum

Telefon:

3251 Larvik

☐ Enkelt medlemskap (kr 300,- pr. år)

☐ Familiemedlemskap (kr 400,- pr. år)

☐ Pensjonister (kr 150,- pr. år)

☐ Aktiv

☐ Passiv

Hvis du vil slippe å klippe i bladet, kan du kopiere eller skrive av talongen.

Bli en "FRITHJOF VENN"!